

Jak se staví výstava?

(vznik výstavy pohledem architekta)

Silvie Bednaříková, SGL projekt s.r.o.

ABSTRAKT

Výstava je kolektivním dílem vzešlým ze spolupráce řady specialistů. Hlavní úlohou architekta při této spolupráci je „zhmotnění“ kurátorského konceptu a jeho převedení do trojrozměrné reality. Výstavní architektura společně s grafikou zprostředkovává interakci mezi exponátem a návštěvníkem. Prostorově-výtvarné řešení výstav náleží mezi architektonické disciplíny, na rozdíl od designu se totiž nejedná o tvarování předmětu a oproti scénografii výstava neslouží k jednosměrnému nahlížení, návštěvník do ní vstupuje, prochází jí a užívá ji. Při návrhu výstav lze čerpat z množství prezentačních prostředků. Tradiční prostředky jsou doplněny soudobými – světlem, AV technikou, virtuální realitou. Soudobé prostředky však, díky své výraznosti, s sebou nesou riziko odsunutí exponátu do druhého plánu, což je nutné eliminovat. Při tvorbě výstav se architekt musí vyrovnat s řadou omezení kladených jak ze strany exponátů a výstavního prostoru, tak také způsobených nedostatkem času a financí. Smysl výstavám dává až jejich návštěvník, proto je při navrhování výstav nezbytné respektovat zásady ergonomie, které se týkají zejména kvality nasvícení, instalace exponátů a grafiky, pohybu ve výstavě a čitelnosti textů. K tvorbě každé výstavy je nutno přistupovat individuálně s ohledem na exponáty a na záměr kurátora. Přes tuto individualitu existují prvky dělící výstavy do dvou množin na „galerijní“ a „muzejní“ výstavy. Architektonické řešení prochází řadou fází od konceptu, studie a projekt po autorský dozor při stavbě a instalaci. Pro jejich bezproblémový průběh jsou nezbytné kvalitní podklady, mezi které patří stavebně technické podklady, podklady obsahující informace o exponátech a podklady týkající se výstavního mobiliáře, ve vlastnictví muzea či galerie.

ABSTRACT

The exhibition is the collective work done by the cooperation of a number of specialists. The main role of the architect in this cooperation is the “embodiment” of the curator's concept and bringing it into 3-dimensional reality.

The architecture of the exhibition along with graphics provides for interaction between the exhibit and the visitor. Spatial-artistic solutions to exhibitions belong among architectural disciplines; as opposed to designs it doesn't deal with the shaping of objects and in contrast with scenography, exhibitions are not for one-way viewing, the visitor enters, passes through and enjoys them. When designing an exhibition, it is possible to draw from a number of presenting means. Traditional means are supplemented with contemporary ones - light, AV technology, virtual reality. Contemporary means, however, thanks to their expressiveness, carry the risk of shifting the exposition into a secondary plan, which must be prevented. When creating exhibitions, the architect must come to terms with a number of limitations placed not only by the displayed pieces, but on the display area, as well as those cause by a lack of time and finances. The purpose of displays is provides by the visitor, which is why during the designing of exhibitions, it is necessary to respect principles of ergonomics, which are related especially to the quality of lighting, the installation of displayed pieces and graphics, movement around the exhibition and the legibility of texts. It is necessary to proceed individually during the creation of each exhibition, bearing in mind the displayed pieces and the intention of the curator. Despite this individuality, features exist dividing exhibitions into two sets: „gallery“ and „museum“ style exhibitions. Architectural solutions go through a number

of phases from concept, study, design, to author's supervision during production and installation. Quality inputs are necessary for a problem-free course, among those being building-technical inputs, inputs containing information about displayed items, and inputs regarding exhibit furniture belonging either to the museum or gallery.

Výstava je kolektivním dílem, které je výsledkem úzké spolupráce specialistů (kurátor, architekt, grafik, světelný specialista, režisér, lektor...). Úkolem architekta v tomto tvůrčím týmu je uchopit sdělení, myšlenku, vzkaz, který kurátor zamýšlí předat návštěvníkům, a pomocí architektonicko-výtvarných prostředků toto sdělení co nejlépe podpořit a zhmotnit jej do trojrozměrné podoby výstavy (expozice). Architekt se tak dostává do role prostředníka mezi kurátorem, exponátem a návštěvníky. Výsledkem jeho práce je vytvoření adekvátního prostředí, které propojí diváka s exponátem a zprostředkuje mu kurátorův záměr.

Následující text neobsahuje návod na stavbu výstavy, pokouší se formulovat poznatky a zkušenosti, které přinesla práce na projektech a následných realizacích výstav a expozic.

ARCHITEKTURA/DESIGN/SCÉNOGRAFIE?

V některých bodech výstavní architektura splývá s designem či se scénografií, zůstává však stále architekturou, neboť na rozdíl od designu není založena na tvarování předmětu¹ a oproti scénografii neslouží výstavní architektura jen pro pohled, ale prochází se jí, lze ji vnímat ze všech stran, tvoří prostor, ve kterém se návštěvník pohybuje a který je nazírán z mnoha směrů, na rozdíl od nepřístupné, kukátkové scény divadla či divákem neovlivnitelných úhlů filmových záběrů. Výstavní architektura sice také využívá scénických principů práce s prostorem, na druhou stranu však musí mít stále na zřeteli, že návštěvník je součástí prostoru a není tedy ve většině případů jen jeho pozorovatelem z předem určeného bodu.

To, že se návštěvník stává uživatelem výstavy, klade na její řešení další nároky a výstavní architektura tak mimo své základní a nejviditelnější funkce - prostorotvornou a estetickou, musí splňovat řadu požadavků, z nichž jmenuji ty nejzákladnější:

- Bezpečnostní hledisko. Je nezbytné zajistit jak ochranu osob, tak i exponátů. Výstavy a expozice jsou ve valné většině shromažďovacími prostory² s velkou kumulací osob obzvláště při vernisážích či přednáškách. Na tento typ prostor a jejich užívání se vztahují, mimo jiné, předpisy týkající se požární bezpečnosti³ a kladoucí požadavky například na šířky únikových cest, či limitující použití materiálů při stavbě.
- Dalším požadavkem je zajištění ochrany exponátů, které mají obvykle vysokou jak materiální, tak kulturní hodnotu. Zde se jedná nejen o ochranu proti zcizení či poškození exponátů lidmi⁴, ale také o jejich bezpečnost z hlediska konzervátorského (teplota, vlhkost, osvětlení, znečištění vzduchu).

1 Design (design). Artslexikon.cz. [cit. 2015-04-11]. URL <http://artslexikon.cz/index.php/Design>.

2 ČSN 73 0831 Požární bezpečnost staveb - Shromažďovací prostory. Praha: ÚNMZ, červen 2011.

3 BRADÁČOVÁ, Isabela a kol. *Stavby a jejich požární bezpečnost*. Praha: Technická knihovna autorizovaného technika a inženýra, 1999, s. 29-31.

4 Metodický pokyn k ochraně sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů před krádežemi, vloupáním a požárem. Mkr.cz. [cit. 2015-05-1]. URL http://www.mkr.cz/assets/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/pravni-predpisy-a-metodicke-pokyny/2010_01-pdf.pdf.

Oskar Kokoschka a Praha. Foto: S. Bednaříková.

- Statické a konstrukční hledisko. Výstavní fundus se v některých případech dostává na hranici regulérní stavby, návštěvník jej užívá, vchází do něj či přímo na něj vystupuje. Tyto vestavby pak musí mít nejen dostatečnou únosnost a stabilitu, ale také musí splňovat řadu norem týkajících se stavebních konstrukcí.

Cesta k Amorfe. Foto: S. Bednaříková.

- Hledisko památkové ochrany stavby. Už v průběhu návrhu výstavy je nutné plánovat vestavěné konstrukce a instalaci exponátů tak, aby nedošlo k negativním zásahům do konstrukcí památkově chráněných objektů, ve kterých se výstavní prostory často nacházejí.

PROSTŘEDKY PREZENTACE

Při tvorbě výstav tak lze čerpat z rozsáhlého repertoáru výstavních, ale i výtvarných a technických prostředků, jejichž množina se neustále rozšiřuje. Klasické výstavní prostředky (panely, sokly, vitríny, závěsné obrazové systémy, modely, grafické panely) doplňují soudobé způsoby prezentace, které je však nutné aplikovat uvážlivě tak, aby bylo maximálně využito jejich potenciálu, aniž by byla zároveň ohrožena primární role exponátů. Prezentační prostředky by i nadále měly zůstat služebníky exponátů, jejich smyslem není prezentovat samy sebe, ale mají za úkol zkvalitnit prezentaci exponátů a pomoci vstřícněji předat informace návštěvníkům.

Listopady projekce. Foto: J. Žák.

Oskar Kokoschka a Praha. Foto: S. Bednaříková.

Světlo a s ním spojený světelný design, společně s projekcí nám tyto nehmotné modelační prostředky umožní aplikovat informaci na neobvyklá místa, bez toho aniž bychom do nich jakkoli fyzicky zasahovali.

- AV technika, film, virtuální realita jedná se o dynamicky se rozrůstající skupinu prezentačních prostředků, které mohou zcela předefinovat způsob vnímání výstav.
- Zapojení dalších smyslů – čich, hmat. Současný návštěvník muzea není jen pasivním konzumentem vizuálních vjemů, ale stále častěji se stává aktivním objevitelem, který při poznávání nových věcí zapojuje mimo zrak a sluch i další smysly.

LIMITY PREZENTACE

Tvorba výstav a prezentace exponátů jsou limitovány nejen požadavky stanovenými pro vystavování exponátů, ale i limity finančními, časovými a prostorovými.

Limity, které s sebou přináší exponáty, mají zásadní vliv na architekturu výstavy, a je proto důležité o nich co nejdříve vědět a pracovat s nimi. Jedná se o požadavky na jejich vystavení (teplota, vlhkost, hladina osvětlení), ochranu (umístění ve vitríně, za zábranou) či polohu (instalováno vodorovně, nakloněné v určitém úhlu).

Stále se zkracující termíny jak pro návrh, tak pro stavbu a instalaci výstavy dostávají realizaci projektu a stavby na hranu proveditelnosti a ve svém důsledku mohou způsobit snížení kvality stavby.

Poslední, avšak zásadní limita je finanční suma, která je pro stavbu výstavy k dispozici. Nejsvízelnější na tomto omezení je fakt, že se často tato suma „tají“ a výstava se navrhuje bez toho, aniž bychom znali konkrétní částku, která je na stavbu výstavy určena. Při tomto postupu se může stát, že v dobré víře a dle všech požadavků kurátorů se navrhuje, obrazně řečeno, „kaviár se šampaňským“ ve chvíli, kdy investor má finance na „chleba s máslem“. Přitom kvalita výstavy nemusí být závislá na množství peněz na ni určených a tak, jak výborný může být „chléb s máslem“, tak také lze vymyslet kvalitní nízkorozpočtovou výstavu. K tomu však architekt musí znát konkrétní částku a ideálně mít osvíceného investora, který neaplikuje přímou úměru mezi hodnotou realizace a cenou za projekt.

Karel IV. Foto: S. Bednaříková.

ERGONOMIE PREZENTACE

Výstavy získávají svůj smysl až návštěvou diváka, který se stává konzumentem a v některých případech i aktivním uživatelem výstavy. I když fakt, že výstavy jsou tvořeny pro návštěvníka, se zdá být samozřejmý, často se na něj zapomíná, proto je třeba mít jej při tvorbě výstav neustále na zřeteli a postupovat v souladu s ním tak, aby byla výstava vstřícná a uživatelsky komfortní.

Výstavy a expozice jsou určeny širokému spektru návštěvníků, dětí, dospělých, seniorů, mezi které patří i návštěvníci různě hendikepovaní a limitovaní. Je pravděpodobně nemožné vytvořit výstavu, která by ideálně naplňovala požadavky ergonomie kladené všemi myslitelnými kategoriemi návštěvníků. Nemožnost vytvořit z hlediska ergonomie ideálně řešenou výstavu, však neznamená, že je možné rezignovat a nepokusit o navržení výstavy co nejvíce se blížící ideálnímu stavu, či snad v horším případě, tyto požadavky vědomě ignorovat a vytvářet bariéry i tam, kde jejich existence nemá žádné opodstatnění.

Mezi základní požadavky ergonomie výstav patří:

- Kvalitní osvětlení⁵, které neoslňuje, zajistí dokonalou viditelnost nejen exponátů, ale i doprovodné grafiky a které dále umožní bezpečný pohyb po výstavě. Pro dosažení zrakové pohody návštěvníka je důležité eliminovat prudké změny intenzity světla. Výstava by měla být koncipována tak, aby v případě nutnosti nízké hladiny osvětlení návštěvník procházel úsekem, ve kterém dochází k postupnému snížení intenzity osvětlení a oči tak získají potřebný čas se na tuto situaci adaptovat.
- Instalace exponátů, doprovodných textů musí splňovat požadavky kladené na viditelnost, přístupnost, ale i dostatečný odstup umožňující pohled na dílo jako na celek.
- Čitelnost textů a popisek je základním předpokladem pro pozitivní vnímání výstavy. Při grafickém návrhu je nutné dbát jak na estetickou a výtvarnou kvalitu výstavní grafiky, zároveň však nesmí být snížena čitelnost a přehlednost textu.
- Snadnost, bezpečnost a „čitelnost“ pohybu po výstavě. Výstava by alespoň ve své hlavní části měla být bezbariérová, případně by měly být výškové rozdíly řešeny pomocí ramp⁶. V situaci, kdy je výstava koncipována jako „bludiště“, je nutné nenechat diváka „bloudit“ a pomoci mu orientovat se v prostoru vyznačením směru prohlídky, či u rozsáhlejších výstav plánkem s vyznačeným místem, kde se návštěvník nachází.

Rudá muzea. Foto: S. Bednaříková.

5 Osvětlení muzeí a galerií. www.odbornecasopisy.cz. [cit. 2015-05-10].

URL <http://www.odbornecasopisy.cz/svetlo/casopis/tema/osvetleni-muzei-a-galerii--15915>.

6 ŠESTÁKOVÁ, Irena – LUPAČ, Pavel. *Budovy bez bariér*. Praha, 2010, s. 77-78.

- Odpočinková místa. Je to prvek, na který se často zapomíná, který je však pro dosažení vysokého uživatelského komfortu nezbytný. Výstavy by měly být vybaveny odpočinkovými místy s vhodným sezením, v ideálním případě opatřeným opěrkami zad a rukou ulehčujícími vstávání.

PŘÍSTUPY K TVORBĚ VÝSTAV

Nelze obecně stanovit, jaký přístup k výstavní tvorbě je nejlepší a univerzálně platný. Každá výstava je osobitá a tak, jak jsou pestré exponáty a témata, jsou adekvátně k tomu různorodé i výstavy a jejich architektura. Během architektonické praxe jsme realizovali jak typy výstav, ve kterých architektura tvoří nenápadné pozadí, tak také ty, ve kterých architektonicko-výtvarné řešení hrálo dominantní roli a dokonce, v případě že vystavované téma nemělo k dispozici potřebný počet exponátů, částečně i přejala roli exponátů.

I když jsou způsoby řešení každé z výstav ryze individuální, daly by se nalézt prvky, které mají některé výstavy společné. Takto můžeme z hlediska architektonického přístupu (vytvoření harmonogramu prací, časová dotace na jednotlivé fáze) výstavy dělit na výstavy „galerijního“ typu a výstavy „muzejního“ typu.

Vynálezy a vynálezci. Foto: V. Thiele.

Listopady. Foto: J. Žák.

„Muzejní“ typ⁷ - často se jedná o atypické, scénicky řešené stavby či kulisy, tento typ klade zvýšené nároky na přípravu i na vlastní stavbu výstavy (expoziční), jak po stránce časové, tak po stránce finanční.

Cesta k Amorfe. Foto: S. Bednaříková.

Hans von Aachen. Foto: J. Gloc.

7 Listopady. www.sglprojekt.cz [cit. 2015-05-20]. URL <http://www.sglprojekt.cz/cs/listopady>.

„Galerijní“ typ⁸ – zde jsou především představeny exponáty samy o sobě, jako umělecká díla, artefakty. Architektura je v tomto případě doplňkem, pomáhá členit prostor, vytváří exponátům intimní mikroprostory, či je pomocí průhledů vzájemně propojuje. Tento druh výstav klade na architekta zvýšené nároky při práci s exponátem, na jeho přesné umístění, způsob instalace, na splnění požadavků týkajících se klima, osvětlení a bezpečnosti. U tohoto typu také často překračuje doba instalace exponátů dobu vlastní stavby expozice.

FÁZE VZNIKU VÝSTAVY A JEJICH OBSAH

Proces vzniku výstavy prochází dílčími fázemi od prvotní idey autora – námětu výstavy, přes její zahájení a následný provoz doprovázený v ideálním případě jedinými problémy způsobenými vysokou návštěvností a končící jejím zbouráním a následným vyhodnocením úspěšnosti.

Z pohledu návrhu a stavby výstavy je celý proces členěn do následujících fází: koncept, studie, projekt pro provedení stavby, stavba, instalace, pod kterou je zahrnuta instalace exponátů a grafiky a nasvícení výstavy.

Do tohoto procesu jsou architekti ve většině případů zapojeni až v poměrně pokročilé fázi, kdy už je fixováno libreto, stanoven počet vystavovaných exponátů a smlouvy o zapůjčení exponátů jsou před uzavřením. I když je toto obvyklý postup při realizaci většiny výstav, není to postup ideální. Architektonická stránka společně s grafickou jsou prostředníky mezi exponátem, kurátorem a návštěvníkem a kvalita jejich řešení zásadně ovlivňuje vnímání exponátů divákem. Z tohoto důvodu je pro zdárný výsledek důležité, aby se jak architekt, tak grafik, stali součástí realizačního týmu již v počátcích přípravy výstavy, nejlépe již v přípravné fázi, kdy se zpracovává námět.

Obsah a průběh jednotlivých fází:

Koncept

Architektonický koncept je jádrem, myšlenkovým základem, který zásadně ovlivní výraz a kvalitu budoucí výstavy, je to chvíle, kdy se artikuluje architektonický výraz výstavy. Tvůrčí vklad, který architekt v této fázi do projektu dává, přesahuje do všech ostatních fází, ve kterých je dále koncept rozvíjen a upřesňován.

V této, úvodní fázi se architekt seznamuje s koncepcí, námětem výstavy, ověřuje kapacitní možnosti výstavních prostor, formuluje základní výrazové prvky výstavy a její členění. Pro kvalitní výsledek je důležité, aby mezi kurátorem a architektem probíhal tvůrčí dialog, který pomůže, jak k lepšímu uchopení myšlenky výstavy, tak také odhalí možné kapacitní limity výstavních prostor či jiná omezení. Potřebný dialog je však často znemožněn faktem, že v tuto chvíli obvykle probíhá architektonická soutěž, v průběhu které je komunikace kurátora s architektem minimalizována. Toto je z mého pohledu stinná stránka soutěží, kdy architekt hledá řešení bez možnosti zpětné odezvy a se zvýšeným rizikem toho, že se právě vydává slepou uličkou a míjí se tak se záměrem kurátora.

Z časového hlediska zabírá koncept zhruba 10 % času z tvorby výstavy, z hlediska kreativního, ideového a koncepčního je v této fázi vytvořen podstatný díl tvůrčí práce.

8 Otevři zahradu rajskou - Benediktini v srdci Evropy. www.sglprojekt.cz. [cit. 2015-05-20].
URL <http://www.sglprojekt.cz/cs/otevri-zahradu-rajskou-benediktini-v-srdci-evr-1>.

Výstava Rudá muzea – vizualizace. Foto: S. Bednaříková.

Studie

V následující fázi dochází k podrobnějšímu rozpracování záměru, kdy se upřesňuje a stabilizuje umístění výstavního mobiliáře, exponátů, výstavní grafiky a případných AV medií. V případě „galerijního“ typu výstavy se v tuto chvíli přesně umísťují exponáty a vytváří se kniha exponátů, která je pak důležitou pomůckou při jejich instalaci. Do přípravy projektu nyní vstupuje i projektant osvětlení, který zhotoví světelnou studii. V průběhu studie by se měl do přípravy výstavy zapojit také grafik, posléze i lektori a případní tvůrci AV programů.

V závěru studie, kdy je stabilizováno prostorové a hmotové rozvržení výstavy, by měla tato dokumentace absolvovat schvalovací proces, ve kterém se k ní vyjadřují dotčení zástupci investora (správa budov, památková péče, klimatolog, bezpečnostní technik).

Co se týká časové dotace, tak z naší zkušenosti, je to podle typu výstavy od 25 % do 35 % z celkové doby tvorby výstavy.

Projekt pro zhotovení stavby a výběr dodavatele

V této fázi výstavy vzniká podrobný prováděcí projekt včetně detailního zpracování atypických řešení. V případě složitějších vestaveb je součástí dokumentace i statické posouzení těchto konstrukcí. Je zhotoven projekt osvětlení a elektroinstalace.

Kniha exponátů vzniklá ve studii je nyní doplněna o způsob instalace exponátů a o případné výkresy instalačních pomůcek.

Součástí projektu pro výběr dodavatele je i výkaz výměr, ve kterém jsou definovány práce a dodávky nutné pro realizaci stavby výstavy.

Zhotovení této fáze zabírá zhruba od 35 % do 45 % z celkové doby tvorby výstavy.

Dílenská dokumentace zpracovaná dodavatelem stavby

Aby se předešlo nedorozuměním při vlastní realizaci stavby, je obvykle požadováno od zhotovitele předložení výrobní dokumentace, zhotovení vzorků vybraných prvků, povrchů a barev. I když by bylo vhodné, aby u všech staveb byla zhotovena dílenská dokumentace, která by byla předložena ke schválení projektantu a investoru, obvykle k tomu však z časových a z finančních důvodů nedochází a vzniklé problémy se řeší improvizovaně přímo na probíhající stavbě. Tato praxe však způsobuje řadu problémů, které s sebou v extrémnějších případech nesou i snížení kvality stavby, proto by bylo vhodné alespoň u stálých expozic trvat jak na předložení dílenské dokumentace, tak na potřebném vzorkování.

Autorský dozor při stavbě a instalaci výstavy

Závěrečnou etapou na realizaci výstavy jsou autorské dozory. Součástí dozorů je nejen kontrola realizace stavby, ale také zapracování změn, které se udály v období mezi dokončením projektu pro výběr dodavatele a zahájením vlastní stavby výstavy. Náročnost této fáze odvisí nejen na typu výstavy, ale i od množství změn, které je nutno zapracovat. Při „galerijním“ typu je obvyklá účast architekta při instalaci exponátů, kdy řeší jak rozmístění exponátů, tak také společně s instalační skupinou jejich ukotvení a zajištění. V závěru instalace exponátů probíhá také jejich odborné nasvícení a instalace výstavní grafiky. Obvykle tato fáze tvoří od 10 % do 20 % z celkové doby tvorby výstavy.

Biedermeier. Foto: S. Bednaříková.

PODKLADY

Pro úspěšné zpracování všech stupňů dokumentace hraje důležitou roli kvalita podkladů, které architekt od zadavatele dostává. Tyto podklady jsou v zásadě trojího druhu. První druh podkladů zahrnuje stavebně technické podmínky prostor, do kterých má být budoucí výstava či expozice umístěna. Druhou skupinou jsou podklady týkající se exponátů. Do poslední skupiny patří informace o výstavním mobiliáři, který má muzeum či galerie k dispozici.

Po předchozích zkušenostech s podklady, které byly k dispozici při tvorbě výstav, jsem se pokusila zformulovat to, co by ideální podklady měly obsahovat:

Stavebně-technická část:

- půdorysy, pohledy, řezy prostor, do kterých má být výstava či expozice vestavěna – ideálně v otevřeném souboru např. DWG,
- fotodokumentace,

- trojrozměrný model např. DWG, MAX (v případě, že se požaduje 3D model výstavy),
- statické posouzení objektu (únosnost podlah, možnosti kotvení),
- požární projekt (umístění čidel, únikových cest, požadavky na vestavované konstrukce),
- podmínky památkové ochrany (možnosti kotvení),
- zabezpečení objektu (umístění čidel, kamer),
- vzduchotechnika a vytápění (umístění vývodů VZT, topení),
- požadavky na připojení na el. energii (kapacita, přípojné body),

Informace o exponátech:

- seznam exponátů – číslovaný, s fotografiemi, celkovými rozměry, hmotností,
- požadavky konzervátorů či majitelů exponátů na podmínky jejich vystavení,
- požadavky na zabezpečení exponátů (umístění ve vitríně, za zábranou, bezpečnostní čidla, pasivní zabezpečení),
- požadavky na klima (teplota, relativní vlhkost),
- limity osvětlení,

Informace o výstavním mobiliáři, který je ve vlastnictví výstavní instituce:

- počty a rozměry vitrín, skleněných krytů,
- počty a rozměry soklů, modulárních panelů,
- počty, typy a specifikace svítidel,
- počty, rozměry a typy AV zařízení (monitory, počítače, digitální fotorámečky, projektory, reproduktory...).

Kvalitně zpracované a aktuální podklady, jsou základním kamenem bezproblémového průběhu vzniku výstavy. Obvykle se dočasné výstavy opakovaně konají ve stejných prostorách, a proto by bylo i pro muzea výhodné mít zpracováváno „pasportizaci“ těchto prostor, která by se průběžně aktualizovala, a jako kompletní „balíček“ dokumentace by byla součástí zadání výstavy.

ZÁVĚR – JAK SE TEDY STAVÍ VÝSTAVA?

Jelikož se jedná o tvůrčí činnost s množstvím nepředvídatelných a často i neovlivnitelných okolností (zamítnutí zapůjčení exponátů,

Neoklasicismus. Foto: S. Bednaříková.

Karel IV. Foto: R. Boček.

nedostatek financí, změny právních předpisů...), tak se výstava obvykle staví velmi hekticky a s patřičnou dávkou adrenalinu. K tomu, aby výsledná dávka adrenalinu nepřekročila únosnou míru, bezpochyby přispěje kvalitně a přehledně zpracovaný projekt výstavy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BRADÁČOVÁ, Isabela a kol. *Stavby a jejich požární bezpečnost*. Praha: Technická knihovna autorizovaného technika a inženýra, 1999, s. 29-31.
- ČSN 73 0831 Požární bezpečnost staveb – Shromažďovací prostory. 3. vyd. Praha: ÚNMZ, červen 2011.
- Design (design). Artslexikon.cz [cit. 2015-04-11]. URL <http://artslexikon.cz/index.php/Design>
- Listopady. www.sglprojekt.cz [vid. 2015-05-20]. URL <http://www.sglprojekt.cz/cs/listopady>.
- Metodický pokyn k ochraně sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů před krádežemi, vloupáním a požárem.
- Mkr.cz [cit. 2015-05-1]. URL http://www.mkr.cz/assets/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/pravni-predpisy-a-metodicke-pokyny/2010_01-pdf.pdf.
- Osvětlení muzeí a galerií. www.odbornecasopisy.cz [cit. 2015-05-10]. URL <http://www.odbornecasopisy.cz/svetlo/casopis/tema/osvetleni-muzei-a-galerii--15915>.
- Otevři zahradu rajskou - Benediktini v srdci Evropy. www.sglprojekt.cz [cit. 2015-05-20]. URL <http://www.sglprojekt.cz/cs/otevri-zahradu-rajskou-benediktini-v-srdci-evr-1>.
- ŠESTÁKOVÁ, Irena – LUPAČ, Pavel. *Budovy bez bariér*. Praha, 2010, s. 77-78.